

УДК: 343.85(4-672EU)

Biblid 1451-3188, 23 (2024)

Год XXIII, бр. 85, стр. 125–134

Изворни научни рад

Рад примљен 20. 12. 2023. године

Рад одобрен 20. 1. 2024. године

DOI: https://doi.org/10.18485/iipe_ez.2024.23.85.8

ЕВРОПСКА МРЕЖА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ КРИМИНАЛА – УЛОГА И ПЕРСПЕКТИВЕ

Филип МИРИЋ*

Апстракт: Превенција криминалитета сложена је друштвена активност која захтева међусобну сарадњу држава на плану очувања узајамне безбедности. Потреба за чвршћом међудржавном сарадњом препозната је и у Европској унији, а то је резултирало оснивањем Европске мреже за превенцију криминала (*European Crime Prevention Network* – ЕСПН). Иако је од оснивања Мреже за превенцију криминала прошло скоро петнаест година, њено функционисање, циљеви и задаци представљају валидан доказ о важности међудржавне сарадње у сузбијању свих облика криминалитета. У раду који следи даје се приказ Одлуке Савета Европске уније из 2009. године. Упоредо се анализирају њени циљеви и садржај кроз примену одговарајућих научних метода. На крају се даје и осврт на историјски развој политике сузбијања криминалитета, те се у оцени значаја предметне Одлуке Савета за Републику Србију закључује да би стварање мреже, чији би чланице биле државе кандидати за чланство ЕУ, имало вишеструки криминалнополитички значај и допринело би бржој и ефикаснијој хармонизацији права ових држава с правним тековинама Европске уније.

Кључне речи: Криминалитет, превенција, Европска унија.

1) УВОД

Превенција криминалитета обезбеђује услове за стварање безбедног друштва. Она представља скуп мера и радњи које предузимају различити друштвени субјекти на разним нивоима, које су усмерене ка отклањању услова и околности објективне и субјективне природе који погодују јављању и вршењу, односно ширењу криминалитета. Поред општих, превентивних

* Правни факултет Универзитета у Нишу. E-mail: filip.miric@gmail.com, filip@prafak.ni.ac.rs.

мера, постоје и специјалне превентивне мере усмерене према појединим облицима криминалитета или према одређеним учиниоцима кривичних дела (малолетницима, повратницима итд.). Ефикасно откривање кривичног дела и учиниоца, уз законито спроведен кривични поступак и извршење изречене кривичне санкције, у великој мери доприносе спречавању криминалитета.¹ Потреба осмишљавања ефикасних мера за превенцију криминалитета препозната је и у Европској унији, што је резултирало оснивањем Европске мреже за превенцију криминала (*European Crime Prevention Network – ECPN*).² У раду ће бити приказана Одлука Савета Европске уније из 2009. године кроз анализу њених циљева и садржаја (У даљем тексту: ЕМПК). То је у основи предмет овог рада.³ Иако је од оснивања Мреже за превенцију криминала прошло скоро петнаест година, њено функционисање, циљеви и задаци представљају доказ о важности међудржавне сарадње у сузбијању свих облика криминалитета. Имајући у виду значај наведене Одлуке Савета ЕУ, у наставку ће бити анализирана њена сврха и приказане њене релевантне одредбе које садрже мере за превенцију криминалитета (члан 2. ЕМПК).

2) СВРХА

Сарадња између држава чланица Европске уније у области сузбијања криминалитета је нужност савременог доба. Наиме, криминалитет је одавно превазишао националне оквире држава, добивши све софистицираније облике, које је све теже открити и превенирати (организовани криминалитет, компјутерски криминалитет итд.). Потреба за међународном сарадњом и овој области резултирала је стварањем Интерпола, Европола и других међународних организација. Осим репресивног сузбијање криминалитета

¹ Драган Јовашевић, *Лексикон кривичног права*, Службени гласник, Београд, 2006, стр. 550–551.

² У називу ове мреже користи се реч „криминал“ иако се у криминологији користи појам „криминалитета“ у свом ширем и ужем значењу. Према ужем, правном дефинисању, криминалитет чине она понашања која су инкриминисана у кривичном законодавству као кривична дела, док у ширем смислу, криминалитет је друштвени феномен, далеко шири од оквира које пружа кривично право. У складу с тим, у раду је коришћен термин „криминал“ како је то наведено у анализираној Одлуци Савета Европске уније, а термин „криминалитет“ је коришћен да означи антидруштвена и противправна понашања, дакле, у свом ужем и ширем значењу. Видети: Слободанка Константиновић Вилић, Весна Николић Ристановић, Миомира Костић, *Криминологија*, Центар за публикације Правног факултета у Нишу, Ниш, 2012, стр. 35–36.

³ “Council Decision 2009/902/JHA of 30 November 2009 setting up a European Crime Prevention Network (EUCPN) and repealing Decision 2001/427/JHA”, *OJ L 321*, 8.12.2009, pp. 44–46. Интернет: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009D0902&qid=1702836781898>, 18.12.2023.

има свој превентивни карактер, што ће се најбоље уочити анализом сврхе ЕМПК. ЕМПК на нивоу ЕУ, узимајући притом у обзир стратегију Европске уније за спречавање криминала, подржава активности спречавања криминала на националном и локалном нивоу. Спречавање криминала обухвата све мере које су намењене смањивању или на други начин доприносе смањивању криминала и осећају несигурности грађана у квантитативном и квалитативном смислу, непосредним одвраћањем од криминалних активности или путем политика и мера које су намењене смањењу потенцијала за извршење кривичних дела и узрока кривичних дела. То укључује рад владе, надлежних органа кривичних правосуђа, органа локалне самоуправе и стручних удружења која су основана у Европи, приватног и невладиног сектора, истраживача и јавности, уз подршку медија (чл. 2 ЕМПК).

3) САДРЖАЈ

Одлука о оснивања ЕМПК се састоји из неколико целина. У преамбули је наведено да је неопходно подстицати сарадњу између држава чланица ЕУ у предузимању заједничких активности с циљем превенције криминалитета. У погледу правног уређења и састава наведено је да се ЕМПК састоји од управе и секретаријата, као и контактних тачака које може одредити свака држава чланица. Управа се састоји од националних представника с председником и извршним одбором. Свака држава чланица именује националног представника, а може именовати и његовог заменика. Председник се именује из редова националних представника. Извршни одбор води председник, а састоји се од шест додатних чланова управе и представника којег одређује Комисија (чл. 3 ЕМПК). Дефинисању задатака мреже посвећена је нарочита пажња, те је истакнуто да ЕМПК посебно: олакшава сарадњу, контакте и размену информација и искустава међу учесницима у области спречавања криминала; прикупља, оцењује и саопштава информације, укључујући добру праксу о постојећим активностима спречавања криминала; организује конференције, посебно годишњу конференцију о најбољим праксама, и друге активности, укључујући доделу годишње европске награде за спречавање криминала, које су намењене постизању циљева мреже; према потреби обезбеђује своје стручно знање Савету и Комисији ЕУ; сваке године обавештава Савет о својим активностима преко управе и надлежних радних тела. Савет се позива да извештај потврди и проследи га Европском парламенту; развија и проводи програм рада заснован на јасно дефинисаној стратегији која узима у обзир препознавање опасности повезаних са криминалом и реаговање на њих (чл. 4 ЕМПК). Да би мрежа адекватно функционисала неопходно је јасно одредити одговорност њених органа. ЕМПК има Извршни одбор и Секретаријат. Извршни одбор пружа подршку председнику како би се, између осталог,

обезбедило следеће: развој стратегије мреже коју одобрава управа; ефикасно вођење управе; и развој и спровођење програма рада. Задаци управе укључују: обезбеђивање правилног функционисања мреже у складу са овом Одлуком, укључујући одлучивање о организацији остваривања задатака секретаријата; развој и доношење финансијских планова; одобравање стратегије мреже која доприноси развоју спречавања криминала на нивоу Европске уније; доношење програма рада мреже и његово спровођење; доношење годишњег извештаја о активностима мреже. Управа једногласно доноси свој пословник који, између осталог, садржи одредбе о именовану и мандату председника и чланова извршног одбора, решења за доношење одлука управе, језичке напомене, задатке, организацију и средства секретаријата и административне одредбе о сарадњи са другим релевантним органима. Секретаријат помаже управи у раду. Делује на у корист мреже, према потреби поштујући поверљивост. Секретаријат обавља следеће активности: пружање административне помоћи при припреми састанака, семинара и конференција; припремање годишњих извештаја и програма рада, помоћ при извршавању програма рада и координација и комуникација са члановима мреже; пружање помоћи у спровођењу текућих истраживачких активности у области спречавања криминала и пружање информација које би могле користити мрежи; одржавање интернет странице мреже. Сваки национални представник надзире активности мреже на националном и локалном нивоу и одговоран је за размену материјала о спречавању криминала између његове државе чланице и мреже. Контактне тачке помажу националним представницима приликом размене информација и знања у вези са спречавањем криминала унутар мреже. Секретаријат одговара председнику и извршном одбору који надзиру његов рад. За финансирање мреже и њених активности одговорне су државе чланице које, преко управе, сарађују како би се обезбедило економично финансирање мреже и њених активности, што не искључује могућност тражења и добијање финансијске подршке из буџета Европске уније. Управа се, на позив председника, састаје најмање једанпут на сваких шест месеци (чл. 4–7 ЕМПК). О предвиђеним мерама у погледу остваривања ЕМПК биће више речи у наставку рада.

4) МЕРЕ

Мере за остваривање циљева ЕМПК углавном се односе на размену потребних информација између држава чланица ЕУ. Ради остваривања својих циљева ЕМПК треба да: подстиче мултидисциплинарни приступ креирању мера политике сузбијања криминалитета; преко националних представника и контактних тачака управа мреже сарађује са надлежним органима за спречавање криминала, органима локалне самоуправе, истраживачким институцијама и невладиним организацијама у државама чланицама;

одржава своју интернет страницу која садржи редовне извештаје о раду мреже и све друге значајне информације, посебно кратак преглед добрих пракси; прати резултате пројеката важних за спречавање криминала који се финансирају кроз програме Европске уније (чл. 5. ЕМПК). Мрежа може сарађивати и са свим другим органима надлежним за спречавање криминала, када је то важно за постизање утврђених циљева (чл. 8. ЕМПК). Да би се адекватно сагледало у којој мери су остварени циљеви ЕМПК, посебно је значајно извршити евалуацију њених активности. С тим у вези, Европска комисија представља Савету извештај о активностима мреже, с посебним освртом на ефикасност рада мреже и секретаријата, узимајући притом у обзир интеракцију између мреже и других органа (чл. 9. ЕМПК).

5) ДАТУМ СТУПАЊА НА СНАГУ

Одлука о оснивању ЕМПК ступила је на снагу даном доношења, односно 30. новембра 2009. године, што је у складу са прописима Европске уније.

6) ИЗВОРИ

- Благић, Драган, „Алтернативне мере и санкције према малолетницима“, *Зборник радова Правног факултета у Нишу*, Правни факултет у Нишу, Ниш, vol. 57, бр. 80, 2018.
- Грујић, Здравко, „Компјутерски криминалитет: специфичности и савремени изазови“, *Зборник радова Правног факултета у Нишу*, Правни факултет у Нишу, Ниш, vol. 57, бр. 80, 2018, стр. 325–346.
- Димовски, Дарко, *Криминална етиологија*, Правни факултет Универзитета у Нишу, Центар за публикације, Ниш, 2019.
- Јовашевић, Драган, Костић, Миомира, *Политика сузбијања криминалитета*, Центар за публикације Правног факултета, Ниш, 2012.
- Јовашевић, Драган, *Лексикон кривичног права*, Службени гласник, Београд, 2006.
- Константиновић Вилић, Слободанка, Николић Ристановић, Весна, Костић, Миомира, *Криминологија*, Центар за публикације Правног факултета у Нишу, Ниш, 2012.
- Мирић, Филип „Савремене тенденције развоја политике сузбијања криминалитета“, *Зборник радова „Право у функцији развоја друштва“*, Правни факултет у Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2019.
- Мирић, Филип, Николић, Гордана „Сарадња између Републике Србије и Европола“, *Европско законодавство*, Институт за међународну политику

и привреду, Београд, 2015, бр. 52–53, стр. 268–276. Европска унија о оснивању мреже за сузбијање криминалитета, Службени листи Европске уније L 321/44 од 8.12.2009. године (European Crime Prevention Network, у даљем тексту: ЕМПК), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009D0902&qid=1702836781898>, 18.12.2023.

- Стојановић, Зоран, *Политика сузбијања криминалитета*, Универзитет у Београду – Правни факултет, Београд, 2016.

7) ЗНАЧАЈ ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ

Политика сузбијања криминалитета не подразумева само репресивне већ и превентивне активности. Да би се сагледао шири значај ЕМПК за Републику Србију, имајући у виду чињеницу да су у току преговори за чланство Републике Србије у ЕУ, неопходно је најпре појмовно дефинисати политику сузбијања криминалитета и кратко објаснити њен историјски развој.

Криминалитет је патолошка друштвена појава, универзалног карактера. Без обзира на степен развоја и облик уређења социјалне заједнице криминалитет карактерише свеprisутност.⁴ Због тога, сузбијање криминалитета захтева координисану делатност свих државних органа и друштва у целини. Предуслов за осмишљавање и ефикасну примену мера за сузбијање криминалитета јесте постојање система научних знања. Овај систем знања пружа политика сузбијања криминалитета. Једна од првих дефиниција политике сузбијања криминалитета, као научне дисциплине, датира из 1847. године. Најстарију дефиницију политике сузбијања криминалитета дао је Анзелм Фојербах (*Paul Johann Anselm Ritter von Feuerbach*), један од најзначајнијих представника класичне школе кривичног права. Фојербах под појмом политике сузбијања криминалитета пише о „државној мудрости казненоправне законодавне делатности“, односно дисциплини која је дужна да предлаже измене у законодавству и организацији кривичног правосуђа.⁵ Нешто другачију дефиницију дао је Франц фон Лист (*Franz von Liszt*) 1905. године. Под овим појмом он схвата „систематски разрађене садржаје научних истраживања узрока злочина и резултата прописивања и примене казни у борби против њега.“⁶ Најкраћа дефиниција политике сузбијања криминалитета потиче из немачке литературе, и према њој ова научна дисциплина означава „заједништво свих државних мера у борби против

⁴ Здравко Грујић, „Компјутерски криминалитет: специфичности и савремени изазови“, *Зборник радова Правног факултета у Нишу*, Правни факултет у Нишу, Ниш, vol. 57, бр. 80, 2018, стр. 325.

⁵ Драган Јовашевић, Миомира Костић, *Политика сузбијања криминалитета*, Центар за публикације Правног факултета, Ниш, 2012, стр. 15.

⁶ *Ibid.*, стр. 15–16, фн. 3.

криминала“⁷ Поједине делатности уперене на понашања забрањених у неком друштву настале су врло рано. Но, дуго времена није се могло говорити о политици сузбијања криминалитета јер се није радило о организованим, координираним и систематским активностима упереним на постизање одређеног циља.⁸ Првобитна реакција на криминалитет имала је различите ненаучне и ванправне форме (крвна освета, компензација), па се не може говорити о некој систематизованој делатности и предузимању организованих активности с циљем сузбијања криминалитета. Систематизована делатност државних активности за сузбијање криминалитета настала је много касније у односу на појаву науке кривичног права, кривичнопроцесног права, као и осталих помоћних и допунских кривичноправних научних дисциплина. Имајући све у виду, можемо дати своју операционалну дефиницију политике сузбијања криминалитета за потребе овог рада „да је то аналитичко-синтетичка научна дисциплина која се бави анализом свих државних и друштвених активности усмерених ка сузбијању криминалитета и налажењем најбољег друштвеног и правног одговора на ову антисоцијалну појаву. У првој фази развоја политике криминалитета она се сматрала делом кривичног права, будући да је тада наука кривичног права обухватала и све кривичноправне и помоћне кривичне дисциплине (криминалистику, криминалну статистику, криминалну психологију, криминалну лингвистику итд.). До диверзификације политике сузбијања криминалитета дошло је онда када је сазрела научна мисао да план активности, које држава спроводи с циљем сузбијања криминалитета, треба изучавати одвојено од науке кривичног права, иако су знања до којих долази наука сузбијања криминалитета у дијалектичком јединству са знањима осталих кривичноправних наука. Теоријски посматрано, на развој политике сузбијања криминалитета нарочито је утицала италијанска позитивичка школа и покрет друштвене одбране. Италијански позитивисти Енрико Фери (*Enrico Ferri*) и Рафаел Гарофало (*Rafael Garofalo*) залагали су се за строгу примену научних метода у проучавању криминалитета и своја схватања базирали су на доказима.⁹ Фери је сматрао да се конкретним мерама државне интервенције (побољшање социјалноекономског статуса људи, на пример), може утицати на смањење криминалитета, који по схватању позитивиста (мисли се на Гарофалоа) представља „кршење два основна људска осећања која постоје међу људима свих година старости – поштења и сажаљења.“¹⁰

⁷ *Ibid.*, стр. 16, фн.4.

⁸ Зоран Стојановић, *Политика сузбијања криминалитета*, Универзитет у Београду – Правни факултет, Београд, 2016, стр. 17.

⁹ Дарко Димовски, *Криминална етиологија*, Правни факултет Универзитета у Нишу, Центар за публикације, Ниш, 2019, стр. 19.

¹⁰ *Ibid.*, стр. 19–20.

Управо се у мерама за сузбијање криминалитета, који су предложили позитивисти, могу уочити почеци научне обраде и објашњења организоване државне делатности усмерене на сузбијање криминалитета – политике сузбијања криминалитета. Покрет нове друштвене одбране указао је на још неке специфичности политике сузбијања криминалитета. Овај покрет је настао у Италији са идејом да треба изградити нову концепцију криминалне политике засноване на хуманијим принципима. У оквиру ове школе издвојила су се два правца – екстремни и умерени. Екстремни концепт полази од тога да кривично право треба укинути и заменити га системом превентивних мера и мера помоћи. С друге стране, умерени концепт, покрет нове друштвене одбране, имплементиран је у сва савремена кривична законодавства и базира се на начелима легалитета, индивидуализацији казне, проучавању личности извршилаца кривичних дела (...).¹¹ Поменути концепт проучавања личности учинилаца кривичних дела, као један од главних сегмената покрета нове друштвене одбране, долази нарочито до изражаја код проучавања личности малолетника у сукобу са законом које се врши у кривичном поступку или изван њега. Из аспекта савремене криминалне политике, суштина примене криминалнополитичких принципа своди се на спровођење успешних превентивних програма, који у првом реду зависе од испољавања субјективних и објективних фактора личности малолетника. С обзиром на то да су поједини принципи засновани на идеји превентивног деловања и да је кажњавање малолетника последње средство у сузбијању друштвено опасних понашања, стога је поштовање начела највише изражено у заштитној и гарантивној функцији кривичног права. С тим у вези, различити начини реаговања друштвене заједнице на понашање малолетних лица уједно указују да савремена криминалнополитичка кретања све више налазе своје место у примени алтернативних кривичних санкција и мера.¹² На крају излагања о развоју политике сузбијања криминалитета, треба још једном нагласити да су управо позитивна школа кривичног права и позитивисти заслужни за осмишљавање принципа и креирање института на којима почива савремено кривично право. Политика сузбијања криминалитета има за циљ да помогне у проналажењу најделотворнијих мера за сузбијање све сложенијих облика криминалитета. То би требало да буде свеобухватан одговор државе на пораст броја кривичних дела у Србији и региону. Приликом последњих новелирања кривичног законодавства у Републици Србији (почев од 2009. године), примећен је пораст броја инкриминација и поштравање посебног минимума и максимума казни за многа кривична дела, нарочито она са елементима насиља. Поставља се једно важно криминалнополитичко питање: да ли је

¹¹ Драган Јовашевић, *op. cit.*, стр. 498–499.

¹² Драган Благић, „Алтернативне мере и санкције према малолетницима“, *Зборник радова Правног факултета у Нишу*, Правни факултет у Нишу, Ниш, vol. 57, бр. 80, 2018, стр. 307.

могуће само поштравањем казни и проширивањем зоне кажњивости, увођењем нових инкриминација допринети сузбијању криминалитета? Према нашем мишљењу, много је делотворније инсистирати на доследној примени кривичног законодавства од пуког предвиђања строгих казни. Поштравање казни у кривичном законодавству Републике Србије последица је извршења најтежих кривичних дела која су потресала јавност протеклих година. Јавност је захтевала брз одговор на случајеве насиља у породици којима су жртве биле деца и жене. Криминалнополитички посматрано, иако је јасно да норме кривичног права делују након извршеног кривичног дела, дакле *post festum*, само прописивање и најстрожијих кривичних санкција, без извесног процесуирања извршилаца кривичних дела, неће допринети смањењу стопе криминалитета.¹³ Сматрамо да би требало више пажње посветити примарној превенцији криминалитета, уважавајући савремена знања из области политике сузбијања криминалитета, кривичног права, криминологије, пенологије, виктимологије и других наука и научних дисциплина. То није ни изблиза једноставно лак задатак, али сузбијање криминалитета је цивилизацијска обавеза сваког друштва које жели да обезбеди пуну сигурност и безбедност свим својим члановима.¹⁴ Као позитиван пример сарадње на међународном нивоу између Републике Србије и тела Европске уније у овој области може се истаћи полицијска сарадња са Европолом. Приступање Европској унији је један од стратешких циљева спољне политике Републике Србије. Значајну улогу у остварењу овог циља има и међународна полицијска сарадња. Полицијска сарадња се не може одвојити од сарадње у кривичноправним стварима, пре свега што су послови криминалистичке полиције предуслов за процесуирање учинилаца кривичних дела кроз кривичноправни систем који је у највећем делу репресиван. Због тога је пуна имплементација Споразума о оперативној и стратешкој Сарадњи између Србије и Европске полицијске канцеларије од изузетне важности за процес придруживања Србије ЕУ. Ово нарочито из разлога јер од начина на који се ова сарадња одвија умногоме зависи када ће Србија бити спремна да се укључи у јединствен европски простор, лишен унутрашњих граница између држава чланица. Одсуство унутрашњих граница сасвим сигурно олакшава кретање људи, роба и капитала у оквирима ЕУ. Нажалост, оваква слобода кретања често олакшава извршење најразличитијих кривичних дела где радња извршења може бити предузета у једној држави, а последица наступити у некој другој, што додатно отежава откривање и процесуирање извршилаца оваквих противправних радњи. На

¹³ Филип Мирић „Савремене тенденције развоја политике сузбијања криминалитета“, *Зборник радова „Право у функцији развоја друштва“*, Правни факултет у Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2019, стр. 182.

¹⁴ *Ibid.*, стр. 182.

основама нужности заједничке полицијске сарадње Европол гради своју мисију на добробит свих европских држава. У процесу евроинтеграција Србије значајна су и искуства других земаља. Ово нарочито важи за искуства оних држава које су недавно постале чланице Европске уније. То се, према нашем мишљењу, највише и односи на област полицијске сарадње и сарадњу у кривичним стварима, имајући у виду значај које ове активности имају на свакодневни живот људи, њихову сигурност и безбедност.¹⁵ Имајући у виду све до сада речено, посебно је важно истаћи потребу формирања мрежа за превенцију криминалитета у државама ван простора Европске уније. Иако се не може оспорити значај постојећег система међународне правне помоћи у кривичним стварима, када је реч о креирању системских мера с циљем превенције криминалитета, стварање мреже чије би чланице биле државе кандидати за чланство ЕУ, имало би вишеструки криминалополитички значај и допринело бржој и ефикаснијој хармонизацији права наведених држава с правним тековинама Европске уније.

EUROPEAN NETWORK FOR CRIME PREVENTION – ROLE AND PERSPECTIVES

Abstract: Crime prevention is a complex social activity that requires mutual cooperation between states in order to preserve mutual security. The need for stronger interstate cooperation was also recognised in the European Union, and this resulted in the establishment of the European Crime Prevention Network (ECPN). Although almost fifteen years have passed since the establishment of the Network for the Prevention of Crime, its functioning, goals, and objectives represent valid proof of the importance of interstate cooperation in combating all forms of crime. In the following paper, the Decision of the Council of the European Union from 2009 is presented. In parallel, its goals and content are analysed through the application of appropriate scientific methods. At the end, an overview of the historical development of crime prevention policy is given. In the assessment of the significance of the relevant Decision of the Council for the Republic of Serbia, it is concluded that the creation of a network whose members would be the candidate countries for EU membership would have multiple criminal-political significance and would contribute to a faster and more efficient harmonisation of the law of these countries with the *acquis* of the European Union.

Keywords: crime, prevention, European Union.

¹⁵ Филип Мирић, Гордана Николић, „Сарадња између Републике Србије и Европола“, *Европско законодавство*, 2015, бр. 52-53, стр. 275-276.